

Reglement van de Gemeentelijke Adviesraad voor Personen met een Handicap van Anderlecht (GAPH)

I. DOEL, DEFINITIE EN BEVOEGHEDEN VAN DE ADVIESRAAD

ARTIKEL 1

Alle personen met een handicap moeten ten volle hun fundamentele rechten kunnen genieten. Dit omvat het recht op gelijkheid en non-discriminatie, het recht op toegankelijkheid, het recht op gelijkheid voor de wet, het recht op vrijheid en veiligheid van de persoon, het recht op zelfstandige huisvesting en actieve participatie in de maatschappij, het recht op onderwijs en het recht op werk.

Het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap, dat op 1 augustus 2009 in België van kracht werd, biedt een essentieel internationaal kader. Het definieert een handicap als een evolutief en systemisch begrip dat voortvloeit uit de wisselwerking tussen een persoon met een beperking en de obstakels die worden opgeworpen door een niet-inclusieve samenleving. Het legt ook het recht op redelijke aanpassingen vast, gericht op het wegnemen van belemmeringen die de betrokken personen verhinderen hun rechten effectief uit te oefenen.

Artikel 22ter, Titel II, van de Belgische Grondwet erkent dat iedere persoon met een handicap recht heeft op volledige inclusie in de samenleving, met inbegrip van het recht op redelijke aanpassingen. Deze bepaling garandeert expliciet gelijke rechten en vrijheden voor iedereen.

Ten slotte vervolledigt het Brussels Wetboek voor gelijkheid, antidiscriminatie en bevordering van de diversiteit, die werd aangenomen door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie en in werking trad op 16 oktober 2024, het bestaande wetgevende arsenaal. Het wil ervoor zorgen dat de rechten en vrijheden van personen met een handicap worden gerespecteerd in alle domeinen die onder hun respectieve bevoegdheden vallen.

Het Brussels Wetboek voor gelijkheid bevordert in het bijzonder de invoering van “handistreaming”. Het doel van “handistreaming” is *“de integratie van de handicapdimensie en de bescherming en de bevordering van de mensenrechten van personen met een handicap in elk beleid door degenen die verantwoordelijk zijn voor de uitwerking, de uitvoering en de evaluatie van dit beleid”*.

ARTIKEL 2

Overeenkomstig artikel 120bis van de Nieuwe Gemeentewet heeft de gemeenteraad van Anderlecht een adviesraad opgericht, de “Gemeentelijke Adviesraad voor Personen met een Handicap”, hierna de “GAPH” genoemd;

Onder “persoon met een handicap” verstaan wij elke *“persoon met langdurige fysieke, mentale, verstandelijke of zintuiglijke beperkingen die hen in wisselwerking met diverse hindernissen kunnen beletten volledig, daadwerkelijk en op voet van gelijkheid met anderen te participeren in de samenleving”* (Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, VN, 2006).

De GAPH heeft als doel:

- het versterken van de participatie van personen met een handicap in het opstellen, implementeren en evalueren van gemeentelijk beleid inzake handicaps, zelfstandig wonen en inclusie in de samenleving;
- het adviseren en ondersteunen van de gemeenteraad, het college en/of het gemeentebestuur bij de planning, uitvoering, monitoring en evaluatie van beleid en projecten met betrekking tot personen met een handicap;
- adviezen en aanbevelingen uit te brengen op initiatief van de GAPH of aan haar voorgelegd door de gemeenteraad, het college of de schepenen, die rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking hebben op kwesties in verband met de zelfstandigheid en de inclusie van personen met een handicap;
- een plaats te zijn voor informatie, reflectie en debat over alle kwesties die van belang zijn voor de gemeente en die rechtstreeks en onrechtstreeks betrekking hebben op personen met een handicap in de gemeente;
- haar leden in staat te stellen initiatieven voor te stellen en uit te voeren die tegemoet komen aan de zorgen van inwoners met een handicap, met als doel hun zelfstandigheid en inclusie te verbeteren.

ARTIKEL 3

De GAPH heeft een adviserende rol. De beslissingsbevoegdheid behoort uitsluitend toe aan de gemeentelijke overheden.

II. SAMENSTELLING VAN DE GAPH

ARTIKEL 4

De leden van de GAPH worden benoemd door de gemeenteraad, op voorstel van het college van burgemeester en schepenen.

Het college van burgemeester en schepenen doet een openbare oproep voor kandidaten na elke vernieuwing van de gemeenteraad of in geval van vacatures of vervroegde ontbinding.

Deze openbare oproep wordt gepubliceerd op de gemeentelijke website, de sociale netwerken van de gemeente, op openbare aankondigingsborden en/of in de gemeentelijke krant.

Kandidaatstellingen moeten worden voorzien van een motivatie, moeten voldoen aan de criteria van artikel 5 en moeten worden ingediend in de vorm en binnen de termijn die in de openbare oproep worden vermeld.

Iedere persoon die voldoet aan de verkiesbaarheidsvoorwaarden zoals bepaald in artikel 5 van dit reglement, kan zich uit eigen beweging en op elk moment kandidaat stellen door een gemotiveerde brief te richten aan het college van burgemeester en schepenen dat deze kandidatuur op een eerstvolgende geschikte gemeenteraad zal voorleggen. Alvorens zich kandidaat te stellen, is het raadzaam te vragen om te worden uitgenodigd voor twee opeenvolgende vergaderingen.

De gemeenteraad bepaalt de samenstelling van de GAPH op basis van enerzijds de verkiesbaarheidsvoorwaarden zoals bedoeld in artikel 5 van dit reglement, en anderzijds met het oog op de naleving van de bepalingen van artikel 120bis, 3e lid, van de Nieuwe Gemeentewet, waarbij ten hoogste twee derde van de leden van de Adviesraad van hetzelfde geslacht is.

ARTIKEL 5

De GAPH bestaat uit:

- a) Personen met een handicap die zich op persoonlijke titel kandidaat stellen en woonachtig zijn in Anderlecht;

Personen die zich op persoonlijke titel presenteren hebben geen plaatsvervanger.

Personen met een handicap kunnen zich laten vergezellen door een vertrouwd persoon om hen te helpen en te ondersteunen bij hun deelname aan de vergaderingen van de GAPH.

- b) Mantelzorgers die zich op persoonlijke titel kandidaat stellen en waarvan de naaste die ze verzorgen een persoon met een handicap woonachtig in Anderlecht is.

Onder “mantelzorger” verstaan wij elke persoon, vaak een familielid of vriend, die regelmatig een naaste ondersteunt die zijn zelfstandigheid verliest, zonder daarvoor betaald te worden.

Personen die zich op persoonlijke titel presenteren hebben geen plaatsvervanger.

- c) Vertegenwoordigers van verenigingen die zich inzetten voor de bevordering en verdediging van de belangen van personen met een handicap en die hun hoofdzetel in de gemeente Anderlecht hebben en/of daadwerkelijk activiteiten uitoefenen in de gemeente Anderlecht. Elke vereniging stelt één effectief lid en één plaatsvervangend lid voor. De kandidatuur moet vergezeld zijn van de statuten van de vereniging.

Het plaatsvervangend lid vervangt het effectieve lid wanneer deze verhinderd is.

- d) Onafhankelijke experts die zich op persoonlijke titel presenteren en hun activiteiten in Anderlecht uitoefenen.

Personen die zich op persoonlijke titel presenteren hebben geen plaatsvervanger.

Om lid te worden van de GAPH moet bovendien aan de volgende voorwaarden voldaan zijn:

1°) Beschikken over volledige burgerlijke en politieke rechten.

2°) De legitimiteit hebben om de belangen van een persoon met een handicap te vertegenwoordigen of nuttige ervaring hebben op dit gebied.

3°) Banden hebben met de gemeente door zijn of haar woonplaats, beroep of een ander criterium of activiteit aanvaard door de gemeenteraad die een nuttige bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van de doelstellingen van de GAPH.

Er is geen leeftijdsgrens voor het lidmaatschap van de GAPH. Minderjarige leden mogen op bijeenkomsten van de GAPH worden begeleid door een volwassene die hun vertrouwen geniet.

Het aantal leden van de GAPH wordt vastgesteld door het college en mag het aantal leden van de gemeenteraad niet overschrijden.

Afhankelijk van de agendapunten kan de GAPH een of meer leden van het college van burgemeester en schepenen of hun vertegenwoordigers binnen de administratie en/of het OCMW uitnodigen om deel te nemen aan de werkzaamheden van de GAPH. De GAPH stuurt de uitnodiging via de schepen die belast is met het gehandicaptenbeleid.

Leden van de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen of hun vertegenwoordigers in het bestuur en/of het OCMW die dat wensen, kunnen vragen om te worden uitgenodigd bij de schepen die belast is met het gehandicaptenbeleid.

De GAPH kan elk persoon die hem bij zijn taak zou kunnen bijstaan, horen als uitgenodigde deskundige.

ARTIKEL 6

De duur van het mandaat is gelijk aan duur van de legislatuur. Het is gratis en hernieuwbaar.

ARTIKEL 7

Het staat elk lid vrij om zich uit de GAPH terug te trekken. Het ontslag wordt schriftelijk gericht aan de voorzitter die het overdraagt aan het college van burgemeester en schepenen, waarna de gemeenteraad er akte van neemt tijdens zijn eerstvolgende zitting. Het ontslag wordt pas van kracht vanaf de datum van de overeenkomstige beraadslaging.

ARTIKEL 8

De Adviesraad kan, op advies van zijn voorzitter of degene die hem vervangt, het ontslag voorstellen van leden die niet langer voldoen aan een van de door dit reglement vereiste voorwaarden en van leden die, zonder verontschuldigd te zijn, drie opeenvolgende vergaderingen niet hebben bijgewoond.

De gemeenteraad neemt akte van dit ontslag op zijn eerstvolgende zitting, op voordracht van het college. Het ontslag wordt pas van kracht vanaf de datum van de akteneming van de gemeenteraad.

ARTIKEL 9

De leden die een inbreuk plegen op de wetten en de reglementen, op het onderhavige reglement of op de in het algemeen toegelaten regels van eerlijkheid en welvoegelijkheid kunnen het voorwerp uitmaken van een definitieve uitsluiting door het college van burgemeester en schepenen. Het college zal de betrokkene vooraf uitnodigen om gehoord te worden.

De gemeenteraad neemt tijdens zijn eerstvolgende zitting akte van de beslissing tot definitieve uitsluiting.

ARTIKEL 10

Bij overlijden of vrijwillig of gedwongen ontslag van een lid kan de gemeenteraad hem/haar vervangen op basis van een gemotiveerd voorstel van het college van burgemeester en schepenen.

De persoon die krachtens dit artikel wordt aangesteld, zal het mandaat van zijn/haar voorganger uitzitten.

III. ORGANISATIE EN WERKING VAN DE GAPH

ARTIKEL 11

De GAPH kiest uit zijn midden een voorzitter en een ondervoorzitter en, indien nodig, een secretaris, bij voorkeur met verschillende taalrollen en van verschillend geslacht. De GAPH ziet er ook op toe dat er een evenwichtige vertegenwoordiging is tussen de verschillende categorieën leden waaruit zij is samengesteld.

Zij verzekeren, de één bij afwezigheid van de ander, het voorzitterschap en het toezicht tijdens de vergaderingen.

ARTIKEL 12

De Adviesraad vergadert zo vaak als nodig, maar minstens vier keer per jaar.

De voorzitter en, indien nodig, de secretaris van de GAPH:

- roept de leden samen;
- stelt de agenda op, op basis van de suggesties die ze toegestuurd krijgen van de leden binnen een termijn van 15 volle dagen, zodat deze suggesties als agendapunt kunnen ingeschreven worden;
- presenteert aan de schepen bevoegd voor het gehandicaptenbeleid de adviezen en aanbevelingen vermeld in het verslag, die deze vervolgens overmaakt aan het college of de gemeenteraad.

De voorzitter moet de Adviesraad binnen een maand bijeenroepen, indien minstens één derde van de leden daarom verzoekt per brief gericht aan de voorzitter met daarin de voorgestelde agenda.

ARTIKEL 13

De oproeping gebeurt schriftelijk, minstens 15 volle dagen vóór de datum van de vergadering. Deze oproeping bevat de agenda. Behalve wegens dringende redenen, mag geen enkel onderwerp dat niet op de agenda staat, besproken worden.

ARTIKEL 14

De Adviesraad kan enkel besluiten nemen als de meerderheid van de leden aanwezig is op de vergadering.

Als het quorum echter niet bereikt is, kan de Adviesraad na een nieuwe oproeping op geldige wijze beraadslagen ongeacht het aantal aanwezige leden. Hiervan wordt melding gemaakt in de notulen.

Alle besluiten worden bij consensus genomen. Bij gebrek aan consensus, worden besluiten genomen bij meerderheid van de door de aanwezige leden uitgebrachte stemmen en binnen elke ledencategorie. Elk lid heeft één stem, behalve als hij/zij ook een politiek mandaat uitoefent; in dat geval heeft hij/zij louter met raadgevende stem zitting.

Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter of van degene die zijn functie waarneemt, doorslaggevend.

De leden van de gemeenteraad, van het college van burgemeester en schepenen, of hun vertegenwoordigers binnen de administratie, evenals andere genodigden, nemen deel aan de vergaderingen met een raadgevende stem.

ARTIKEL 15

De secretaris stelt de notulen van elke vergadering op. Deze notulen vermelden de genomen besluiten, bij gebrek aan consensus de stemresultaten, evenals de naam van alle aanwezige of verontschuldigde leden. Het verslag wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het begin van de volgende vergadering.

Het goedgekeurde verslag wordt overgemaakt aan het college van burgemeester en schepenen en vervolgens gepubliceerd op de website van de gemeente.

ARTIKEL 16

Elk jaar, tijdens het eerste trimester, bezorgt de voorzitter een algemeen activiteitenverslag van de GAPH aan het college van burgemeester en schepenen over het voorbije jaar.

Het college brengt dit verslag ter kennis van de gemeenteraad.

In het jaar van waarin de gemeenteraad vernieuwd wordt, legt het college van burgemeester en schepenen een evaluatierapport voor aan de gemeenteraad.

ARTIKEL 17

Het gemeentebestuur stelt een lokaal ter beschikking van de GAPH voor haar vergaderingen.

Alle eventuele werkings- en administratieve kosten (inclusief redelijke aanpassingsverzoeken) van de GAPH zijn ten laste van de gemeente Anderlecht, binnen de grenzen van de beschikbare middelen.

IV. ONTBINDING

ARTIKEL 18

De GAPH wordt van rechtswege op hetzelfde moment als de gemeenteraad ontbonden.

De GAPH kan ook zelf zijn voortijdige ontbinding aan de gemeenteraad voorstellen. Deze beslissing kan enkel genomen worden met inachtneming van het volgende dubbele quorum: twee derde van de leden is aanwezig en tweederdemeerderheid van de aanwezige leden en binnen elke ledencategorie moet akkoord gaan. In geval van goedkeuring door de gemeenteraad gaat deze over tot de vernieuwing van de Adviesraad volgens dezelfde bepalingen als vermeld in artikel 4 van dit reglement.

V. HUISHOUDELIJK REGLEMENT VAN DE GAPH

ARTIKEL 19

De GAPH kan, met inachtneming van deze statuten, een huishoudelijk reglement opstellen en aanpassen. Dit reglement, goedgekeurd door de GAPH, wordt ter informatie bezorgd aan het college, dat het ter kennis brengt van de gemeenteraad.

ARTIKEL 20

Dit reglement heft alle voorgaande bepalingen op en vervangt ze. Het treedt in werking op de datum van goedkeuring door de gemeenteraad.